

BRATISLAVA: 19. 5. 2017

ČÍSLO: 119/2017

VYBAVUJE: JUDR. BUZA

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K NÁVRHU

ZÁKONA O ZMENE A DOPLNENÍ ZÁKONA Č. 79/2015 Z. Z. O ODPADOCH A O ZMENE A DOPLNENÍ
NIEKTORÝCH ZÁKONOV V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV

I. Úvod: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky dňa 11. mája 2017 predložilo Stálej pracovnej komisii na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „Komisia“) na predbežné pripomienkové konanie materiál *„Návrh zákona o zmene a doplnení zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“* spolu so žiadosťou o skrátenie PPK. Komisia tejto žiadosti vyhovelá. Materiál predpokladá pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívnych vplyvov na malé a stredné podniky, pozitívne sociálne vplyvy a pozitívne vplyvy na životné prostredie.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Vo vypracovanej predkladacej správe, ako aj v doložke vybraných vplyvov predkladateľ uvádza, že predmetný návrh zákona nemá žiadne vplyvy na rozpočet verejnej správy, čo je však v rozpore so samotným obsahom materiálu, keďže v dôvodovej správe – osobitná časť k bodu 196, odsek 9 sa uvádza, že nadobudnutím účinnosti tohto zákona prejdú na Environmentálny fond práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov cca k 10 zamestnancom, ktorí budú pokračovať v činnosti, ktorá prešla z Recyklačného fondu (RF) v likvidácii na Environmentálny fond (EF). Uvedený prechod 10 zamestnancov na EF bude zakladať zvýšené nároky na rozpočet verejnej správy, pričom nie je zrejmé, z akých zdrojov budú títo zamestnanci financovaní.

V bode 196. samotného materiálu sa navrhuje vloženie nového § 135c, v ods. 10 ktorého sa uvádza, že RF v likvidácii prevedie 1. januára 2018 na EF všetky disponibilné prostriedky vedené na účtoch RF s výnimkou likvidačnej rezervy podľa § 130 ods. 1. Uvedené je v rozpore so schváleným rozpočtom verejnej správy na roky 2017 až 2019, keďže prevod prostriedkov z RF do EF je rozpočtovaný na strane EF, ako aj RF v schválenom rozpočte na rok 2017. Z uvedeného dôvodu nie je možné s takouto formuláciou súhlasiť, a preto žiada Komisia túto časť materiálu preformulovať

tak, aby bola v súlade so schváleným rozpočtom EF na rok 2017, t. j. aby ukladala povinnosť RF previesť prostriedky na EF najneskôr do 31.12.2017. Takáto úprava textu sa rovnako týka čl. IV materiálu.

V nadväznosti na uvedené pripomienky žiada Komisia celý materiál, ako aj doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu prepracovať v súlade s § 33 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle platnej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, a to tak, aby všetky vplyvy vyplývajúce z predloženého materiálu boli zabezpečené v rámci schválených limitov jednotlivých kapitol a subjektov na príslušný rozpočtový rok, bez negatívnych vplyvov na rozpočet verejnej správy.

K analýze sociálnych vplyvov

Vplyv uvedený v bode 4.1 analýzy sociálnych vplyvov je potrebné zhodnotiť v bode 4.2 tejto analýzy. V tejto súvislosti odporúča Komisia v bode 4. 2 analýzy sociálnych vplyvov uviesť súčasný text bodu 4.1 a zároveň je potrebné text uvedený v bode 4.1 vypustiť.

K analýze vplyvov na podnikateľské prostredie

Z dôvodovej správy Komisia uvádza „Predloženým návrhom zákona sa sleduje predovšetkým riešenie problematiky jednotlivých vyhradených prúdov odpadov a zlepšenie systému nakladania s odpadom. Najdôležitejšie zmeny sa dotýkajú práve podnikateľských subjektov. Cieľom návrhu zákona je aj zníženie administratívnej záťaže zainteresovaných subjektov“. Z doložky vybraných vplyvov Komisia uvádza „Predkladaný materiál bude mať vplyv na výrobcov a dovozcov vybraných komodít, organizácie zodpovednosti výrobcov, pôvodcov odpadu ako aj na podnikateľov v odpadovom hospodárstve. Vzhľadom na premenlivosť počtu subjektov (vznik nových, zánik existujúcich) nie je možné ich presné vyčíslenie.“

Analýza vybraných vplyvov na PP popisuje kladné a vyčísluje vplyvy novely zákona o odpadoch znížením administratívnej záťaže pri ohlasovacích povinnostiach pre podnikateľov tým, že niektoré ohlasovacie povinnosti sa rušia, niekde sa znižuje frekvencia zo štvrtročných na jednoročnú ohlasovaciu povinnosť voči orgánom štátnej správy.

Na druhej strane úplne absentuje vyznačenie negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie, ako aj ich popis a ich vyčíslenie. Negatívne vplyvy sa môžu premietnuť do prostredia napr. bod 6) zavedením nového súhlasu na skladovanie výkopovej zeminy, 9) zavedením nového súhlasu na prevádzkovanie prekládkovej stanice komunálneho odpadu, 10) povinnosťou vypracovania programu aj v prípade zneškodnenia pre držiteľov polychlórovaných bifenylov, 21) k povinnosti evidovať pribudla povinnosť ohlasovať, 23) a ďalších bodov nové povinnosti pri nakladaní s ortuťou, atď.

Vzhľadom na dosť veľký rozsah predkladanej novely zákona by bolo vhodné vypracovať analýzu finančných dopadov a povinností na podnikateľské prostredie.

Komisia vzhľadom na vyššie uvedené žiada vyznačiť aj negatívny vplyv na PP a dopracovať príslušnú analýzu vplyvov o negatívne vplyvy spôsobené zavedením nových povinností. Nakoľko MŽP SR nedisponuje celkovým množstvom podnikateľských subjektov, ktoré budú tou ktorou povinnosťou dotknuté a vzhľadom na premenlivosť počtu subjektov v prostredí, žiada Komisia dopracovať analýzu odborným odhadom v prepočte na jedného podnikateľa/povinnosť. Komisia tiež žiada zahrnúť do analýzy všetky nové povinnosti, zmeny a úpravy povinností, ktoré novela zákona ukladá.

K vplyvom na malé a stredné podniky

1. Predkladateľ v časti 3.1 Dotknuté podnikateľské subjekty v rámci Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie uvádza, že

„Vzhľadom na premenlivosť počtu subjektov (vznik nových a zánik existujúcich) nie je možné ich presné vyčíslenie.“

Komisia má za to, že napriek premenlivosti počtu subjektov by nemalo byť problém zachytiť stav počtu subjektov k určitému dňu, resp. obdobiu, v rámci existencie registrov subjektov, ktorých vedenie má predkladateľ zo zákona v zodpovednosti.

2. Predkladateľ v časti 3.2 Vyhodnotenie konzultácií v rámci Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie uvádza, že konzultácie prebehli „v druhej polovici roka 2016“. Verejnosť bola zverejnením predbežnej informácie o príprave materiálu oboznámená s konkrétnymi cieľmi tejto navrhovanej úpravy predpisu až 26.4.2017.

Komisia má za to, že z procesného hľadiska nie je organizovanie konzultácií súvisiacich s prípravou novely zákona ďaleko pred zverejnením predbežnej informácie v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov. Viaceré predpisy podliehajú priebežnej aktualizácii, ale práve potreba dlhšieho obdobia na oboznámenie sa s pripravovanými zmenami zvyšuje pravdepodobnosť zapojenia sa širšieho okruhu dotknutých subjektov do konzultácií a zvyšuje uplatniteľnosť predpisu v praxi, a preto Komisia odporúča zverejňovať relevantnú predbežnú informáciu s dostatočným časovým predstihom.

3. Komisia má za to, že v časti 3.3.2 Nepriame finančné náklady v rámci Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie je potrebné aspoň kvalitatívne opísať vplyv
 - zrušenia viacerých povinností výrobcov obalov a výrobcov neobalových výrobkov, ktorí podľa evidencie uvedú na trh v SR v súhrnnom množstve menej ako 100 kg obalov, resp. neobalových výrobkov za kalendárny rok (nebudú musieť stanovovať splnomocneného zástupcu, plniť informačnú povinnosť vo vzťahu k verejnosti a spracovateľovi odpadu, konečnému používateľovi, vypočítat svoj zberový a trhový podiel, ani zabezpečiť plnenie cieľov, odobratie zložky z komunálneho odpadu, nakladanie s vyhradeným

prúdom odpadu a zhodnotenie/recykláciu vo výške záväzných limitov ani plniť povinnosti výrobcu vyhradeného výrobku (individuálne ani prostredníctvom OZV));

- zavedenia nových povinností organizáciám zodpovednosti výrobcov zriadiť interný orgán kontroly a povinnosť preukazovať počet obyvateľov v zmluvných obciach zodpovedajúci trhovému podielu;
- zavedenia nových povinností koordinačných centier zriadiť interný orgán kontroly a oznamovať informácie o podiely zodpovednosti v prípade presahujúceho množstva odpadu z vyhradených výrobkov, zavedenie povinnosti registrácie a podmienok zrušenia koordinačného centra.

4. Komisia má za to, že ak predkladateľ v časti 3.3.3 Administratívne náklady v rámci Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie uvádza, že

„Znížením frekvencie zo štvrťročných na jednoročnú ohlasovaciu povinnosť voči orgánom štátnej správy dochádza k úspore administratívnych nákladov na jedného podnikateľa vo výške 102,60 eur ročne. Ak ten istý podnikateľ mal aj povinnosť vedenia evidencie a ohlasovania štvrťročne a po účinnosti novely zákona táto povinnosť sa zruší v plnom rozsahu, tak úspora pre tohto podnikateľa bude 239,40 eur ročne.“,

mal by nielen konkretizovať, o ktoré povinnosti presne ide ale aj ktorých dotknutých subjektov sa uvedené zmeny týkajú vzhľadom na to, že v rámci subjektov, ktorým zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch ukladá povinnosti z titulu označenia výrobcov vyhradených výrobkov, existujú rôzne podkategórie v rámci tohto označenia – napr. výrobca obalov, výrobca neobalových výrobkov, organizácia zodpovednosti výrobcov a pod.) a zároveň Komisia odporúča doplniť aspoň kvalitatívny opis ďalších vplyvov vyplývajúcich z navrhovanej novely zákona ako napr.:

- predlžuje sa lehota na oznamovanie druhu a množstva vykúpeného odpadu a informácií o jeho zhodnotení,
- osoba oprávnená na zber starých vozidiel už ďalej nebude povinná viesť a uchovávať evidenciu o prevzatých starých vozidlách a uchovávať ohlasované údaje,
- prevádzkovateľ skládky odpadov bude povinný ohlasovať údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva,
- dopravca odpadu, ktorý nie je odosielateľom alebo príjemcom nebezpečného odpadu, bude povinný uchovávať sprievodný list nebezpečného odpadu jeden rok
- okresný úrad bude udeľovať súhlas na využívanie odpadov na povrchovú úpravu terénu, súhlas na prevádzkovanie prekládkovej stanice komunálneho odpadu, súhlas na skladovanie výkopovej zeminy (v zmysle zákona o správnych poplatkoch spoplatnený vo výške 11 EUR),
- nebude potrebné vyjadrenie orgánov štátnej správy odpadového hospodárstva k výstavbe týkajúcej sa odpadového hospodárstva, resp. k dokumentácii v územnom konaní ani v kolaudačnom konaní v prípade fyzických osôb.

5. Komisia má za to, že v Doložke vybraných vplyvov v časti 3. ciele a výsledný stav by predkladateľ mohol uviesť aj zmeny v zmysle:
- precizuje sa definícia výrobcu obalov a výrobcu neobalových výrobkov,
 - umožňuje sa, aby vyhradené povinnosti plnil za osobu uvádzajúcu tovar na trh výrobca obalov, ktorý balí tovar pre túto osobu, na základe písomnej dohody,
 - ruší sa obmedzenie, že zber odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov môže vykonávať na území obce len ten, kto má okrem zmluvy s obcou uzatvorenú aj zmluvu s organizáciou zodpovednosti výrobcov, s ktorou obec uzavrela zmluvu,
 - ruší sa zberový podiel pre odpady z obalov a zberový podiel pre odpady neobalových výrobkov, ktoré nahrádzajú ciele zberu odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov v zmysle prílohy č. 3 návrhu novely zákona,
 - zavádza sa trhový podiel organizácie zodpovednosti výrobcov v zmysle percentuálneho podielu množstva obalov a neobalových výrobkov uvedených na trh zmluvnými výrobcami obalov a výrobcami neobalových výrobkov k celkovému množstvu za predchádzajúci kalendárny rok,
 - zvyšujú sa kvalifikačné požiadavky na odbornú spôsobilosť osôb podľa živnostenského zákona, ktoré môžu vykonávať viazanú živnosť v skupine 214 – Ostatné,
 - upravujú sa povinnosti nakladania s ortuťou,
 - upravujú sa povinnosti v prípade cezhraničného pohybu odpadov a udeľovania súhlasu orgánov štátnej správy odpadového hospodárstva.

Komisia preto považuje za potrebné v Doložke vybraných vplyvov uviesť prítomnosť pozitívnych ako aj negatívnych vplyvov a zachytiť aspoň ich kvalitatívny opis v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie.

K doložke vybraných vplyvov, predkladacej správe a všeobecnej časti dôvodovej správy

Príslušný text o sociálnych vplyvoch predloženého návrhu zákona je potrebné zosúladiť s doložkou vybraných vplyvov. Pozitívny sociálny vplyv je potrebné premietnuť aj do bodu 10 Doložky a tiež do hodnotenia vplyvov v predkladacej správe a dôvodovej správe. V predkladacej správe je ďalej potrebné upraviť vetu, že materiál „nebol“ predmetom predbežného pripomienkového konania na „bol“ predmetom predbežného pripomienkového konania.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY PRE POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do Doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamená zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

Ing. Rastislav Chovanec, PhD.
predseda Komisie